

100. Savaş Yılı

Türkiye Komünist Partisi 10 Eylül 2020'de yüzüncü savaş yılını karşıladı. Yüz yıl bir asır demektir. Asırlık bir partiden ve asırlık bir savaşımdan söz ediyoruz. Bu asır içinde TKP neler yaşamadı ki? Henüz yeni kurulmuşken, kuruluşundan dört ay sonra başta Genel Başkanı ve Genel Sekreteri olmak üzere en değerli kadrolarını yitirdi. Ardından yasaklandı. Buyasak bugüne dek sürmektedir.

Tam yeniden ayağa kalkarken, neredeyse her on yılda bir devletin operasyonları ile karşılaştı. Ancak parti çalışmaları hiç bir zaman kesintiye uğramadı. Kimi zaman zayıfladı, bağlar koptu ama ellili ve altmışlı yıllarda TKP kadroları "nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır" ilkesi doğrultusunda faaliyetlerini yürüttüler. Kimi legal partiler, kimi sendikalar, kimi köylülük, kimileri de gençler ve kadınlar içinde çalıştı. TKP'nin programı, politikaları bütün bu zor süreçlerde yoldaşlar için pusula görevi gördü.

1973 Atılım'ı partimizin savaşım tarihinde bir aşamaya işaret eder. Niteliksel olarak kimliğini hiç bir zaman yitirmeyen, tek tek yoldaşların fedakar çalışmaları ile sürekliliği kesintiye uğramayan partimiz, 1973 Atılımı ile niceliksel bir gelişme kaydetti. Ekilen tohumlar, korunan ilkeler bir anda niteliğin niceliğe dönüşmesini sağladı. İşçiler, kadınlar ve gençler arasında, ama aynı zamanda aydınlar arasında TKP politikaları karşılık buldu. Yasaklı, illegal bir parti ülke politikalarına etki etmeye, toplumsal alanda yönlendirici bir yer edindi. TBMM'de temsil edilen partilerin demokrat sayılabları arasında "acaba bu konuda TKP ne diyor?" sorularının sorulduğu duruma geldi. İşçi sınıfının sendikal alanda mücadelesi sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri doğrultusunda kendini burjuvaziye ve onun iktidarlarına dayatan bir düzeye yükseldi. Burjuvazi yer yer geri adım atmak zorunda kaldı. Sendikal alanda küçümsenemeyecek kazanımlar elde edildi. Tarih yazıldı.

Uluslararası alanda yaşanan karşı-devrim sürecinde partimiz de ciddi yaralar aldı. Tepeden bir tasfiye girişimi ile karşılaştı. Kimileri tarafından sınıf savaşımının bittiği ilan edildi. Marksizm-Leninizm önce "aşıldı" denildi, sonra 21.yüzyılda artık geçerli değildir dendi. Ancak, görüyor ve yaşıyoruz ki gerek uluslararası alanda, gerekse de ülkemizde durum hiç de öyle değil. Sömürü ve savaş düzeni azgınca sürüyor. Dünya halklarının tek gerçek kurtuluşu sosyalizm ve komünizm. TKP kadroları ve örgütleri 100 yılda edindikleri savaş deneyleri, yaşanan tüm olumlu kazanımlar ve olumsuzluklardan ders çıkararak önümüzdeki 100 yılın sınıf mücadelesine yöneliyor. Bu zengin deneyim günümüzde ve gelecek dönemlerde sınıf savaşımını yükseltmek zafere ulaştırmanın teminatıdır. TKP yaşıyor ve savaşıyor!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 3 Ekim 2020 Tarihli Açıklaması

HDP Yalnız Değildir!

Demokrasi Cephesini Örelim!

Eylül ayının son haftasında HDP'ye yönelik seksenden fazla kadro ve yöneticiye yönelik başlatılan gözaltı operasyonu tutuklamalar ile devam ediyor. Kobane Direnişi gerekçe gösterilerek düzenlenen saldırı 2014-2015 döneminde HDP Merkez Yürütme Kurulu'nda görev yapan kadroları kapsıyor. Kobane Direnişi hem bir bahanedir ama aynı zamanda Kobane adı kullanılarak ülkenin tüm diri güçlerine verilmiş istenen bir mesajdır. Asıl amaç ise farklıdır. HDP provoke edilmeye çalışılmaktadır. HDP örgütsel olarak zayıflatılmak istenmektedir. HDP içinde farklılıklar körüklenerek örgüt içinde bölünme yaratılması hedeflenmektedir. Tütünün toplamı olarak, MHP destekli AKP-Saray Diktatörlüğü, karşısında en önemli muhalefet gücü olarak gördüğü HDP'ye savaş açmıştır.

7 Haziran 2015 seçimlerinde AKP belirleyici olarak HDP oylarıyla yenilmiştir. Bu nedenledir ki seçimler keyfi bir şekilde iptal edilmiş ve Kasım 2015'te tekrar seçime gidilmiştir. Haziran ile Kasım arasında yaratılan terör ortamı, HDP'ye yönelik baskı ve operasyonlar sayesinde seçim hilelerine de başvurularak AKP çoğunluğu tekrar yapıp olarak sağlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti devleti AKP'yi ve onun başı Erdoğan'ı teslim almış, MHP ile biraraya getirmiş, Başbuğ, Bir, Perinçek, Açar, Soylu, Kurtulmuş gibi AKP'ye o güne kadar ters konumda bulunan görevlilerini AKP ve Erdoğan ile uzlaştırmıştır. Erdoğan'a hakaret edenler bu dönemde birden kurmayları oluvermişlerdir. Tüm bu önlemler yetmedi ve MHP destekli AKP-Saray Diktatörlüğü Mart 2019 Yerel Seçimlerinde yeni ve büyük bir yenilgi almışlardır. Başta Ankara ve İstanbul olmak üzere önemli şehirleri kaybetmişlerdir. Tüm hileler ve sandık oyunları sonucunda İstanbul'da Belediye Başkanı seçimlerinin tekrarlanması ile hezimetleri artmıştır. Sadece Belediye Başkanı değil, ilçe seçimleri de yenilenseydi daha büyük bir yenilgi ile karşılaşacaklardı.

MHP destekli AKP-Saray Diktatörlüğü açısından tüm bu yenilgilerinin ana nedeni HDP'dir. Doğru olan şudur. HDP, diktatörlüğe karşı tüm devrimci demokratik güçlerin birleştiği ana ve gerçek muhalefet odağıdır. Devrimci, demokratik, sosyalist, komünist güç ve partiler arasında devşirme olmayanların, devletle bağlantılı olmayanların tümü HDP ile örülen muhalefet cephesinde birleşmişlerdir. Keskin "sol" söylemler sadece diktatörlüğe karşı en geniş barış ve demokrasi güçlerinin içinde yer almamak için uydurulmuş gerekçelerdir. Son altı yılda yirmi binden fazla üyesi gözaltına alınmış ve tutuklanmış, güncel olarak on bin üyesi halihazırda tutuklu olarak yargılanan HDP'nin mücadelesi diktatörlüğü ürkütmektedir.

HDP bir sosyalist parti değildir. Diktatörlüğe karşı en geniş demokratik güçleri bünyesinde barındıran, daha geniş bir kesimin de desteğini alabilen demokratik bir kitle partisidir. HDP, Kürt halkı, Türk halkı ve diğer uluslara mensup halkların, Türkiyelilerin demokratik partisidir. Bu niteliği ile diktatörlük için bir kabus olduğu gerçekte yaşanmaktadır. Devrimci, sosyalist ve komünist güçlerin güncel olarak yapmaları gereken HDP'nin mücadelesini fiilen katılarak desteklemek ve de MHP destekli AKP-Saray Rejimi yıkıldıktan sonra daha demokratik bir ortamda güçlerini toparlayarak kendi politik programatik amaçları doğrultusunda mücadeleyi büyütmezdür. Bugün gerek parlamenter alanda HDP'nin işlevi, gerekse de parlamento dışı alanda HDK Meclislerinin örgütlenip güçlendirilmesi demokrasi mücadelesinin ana halkasını oluşturmaktadır. Sınıf mücadelesinin gelişmesi, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin sonuç alıcı aşamalara gelmesinde HDK ve HDP faaliyetleri belirleyici rol oynamaktadır. Liberal demokratlardan biz komünistlere kadar geniş anti-faşist bir yelpazenin Demokrasi Cephesi altında birleşip mücadeleyi yükseltmesi Saray Diktatörlüğü için bir tehdittir. HDP'ye saldırılarının ana nedeni budur. Saldırıları barış ve demokrasi güçlerinin birleşik mücadelesi ile geri püskürtülecektir.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi, 3 Ekim 2020

V. KADRİ EROL YOLDAŞ KOMÜNİST HAMLESİ

10 EKİM 2020 - 29 OCAK 2021

TKP'nin 100. Yılında Görevlerimizi Daha İyi Yerine Getirmek İçin... “Süreklilik İçinde Yenilenme” (1)

Yoldaşlar.

Partimizin kuruluşunun yüzüncü yıl dönümünde Kadri Erol Komünist Hamlesi'nin beşincisini başlatıyoruz. Üç buçuk aydan biraz fazla, toplamda 111 gün sürecek olan hamlemiz bize önemli görev ve sorumluluklar yüklüyor. 100. yılında partimizin sınıf ve kamuoyu nezdinde daha etkin ve görünür bir olgu durumuna gelmesi için önümüze koyduğumuz görevler mevcut. Bu alanda yapılacak çalışmalarını iki boyutta ele almayı ön gördük. Birincisi; her düzeyde parti örgütlerimizin içinde yürüteceğimiz tartışmalar ve onların sonuçları. İkincisi; kamuoyuna yönelik yürüteceğimiz çalışmalar. İkisi de birbirine sıkıca bağlı. Birincisi temelinde yürüteceğimiz çalışmalarda elde edeceğimiz sonuçlar aynı zamanda ikincisi için alınan kararları ve uygulamasını belirleyecek. Bu yazımızda konunun birinci yanına ağırlık vereceğiz.

Geçtiğimiz yıllarda, III. ve IV. Hamle dönemlerinde ele aldığımız “Süreklilik İçinde Yenilenme” belgisi altında yürüttüğümüz çalışmalar bu yıl da V. Hamle'mizin süreçlerini belirleyecek. Parti örgütlerinde de tartıştığımız gibi, “Süreklilik İçinde Yenilenme” süreci bir dönem ile kısıtlı bir çalışma değildir. Parti örgütlerimizin yürüttüğü günlük ve sürekli çalışmaların tümünde karşılığını bulan bir anlayıştır. İdeolojik, politik ve örgütsel alanlarda karşılık bulan bir olgudur. Bu belgi aynı zamanda bir görev tarifidir. Günümüz sınıf mücadelelerinde uygulanarak, gelecekte keskinleşecek mücadele günlerine bir hazırlık niteliği taşımaktadır. Yoldaşlarımızın bu bilinçle kendilerini yenilemeleri tüm parti örgütümüzün yenilenmesi sonucuna ulaşacaktır. Partimize yeni katılan genç kadroların şekillenmesi de bu ilke doğrultusunda olacaktır.

“Süreklilik İçinde Yenilenme” bir yandan yenilenirken, diğer yandan geçmişte geliştirilen geleneksel ve temel ilkelerin terk edilmemesi anlamına gelmektedir. “Yenilenme”, yeni şeyler icat etmek demek değildir. Doğruluğu ve gerçekliği düşüncede ve pratikte kanıtlanmış bilimsel ilkeler ışığında günümüz koşullarına uygun olarak görevlerimizi tarif etmek demektir. “Süreklilik içinde” nitelemesi, ilkelerin sürekliliğine dikkat çeker. Asıl olanın, özün korunması anlamına gelir. “Yenilenme” adına Marksizm-Leninizm'i inkara kadar ulaşan pratiklerin sınıf savaşımının son

iki yüz yılında defalarca tekrarlandığını biliyoruz. En son 80'li yılların ortasından itibaren “Yenilenme” belgisiyle reformizmin, revizyonizmin, oportünizmin hatta karşı-devrimciliğin örgütlendiğini bizzat yaşadık. Bizim “Yenilenme” anlayışımız bu nitelikte olamaz. Onun için “Süreklilik İçinde Yenilenme” belgisini kullanıyoruz. Süreklilik, Marksist-Leninist ilkelerin, ideolojik, politik ve örgütsel anlamda korunmasına, kesinlikle terk edilmemesine işaret etmektedir. Sedat Taner yoldaşla partimizin 100. kuruluş yıldönümü nedeniyle gerçekleştirilen söyleşide de belirttiği gibi partimiz açısından sürekliliğin korunması partimizin Birinci Programına dönüş anlamına geliyorsa, en genel anlamıyla da Marks, Engels, Lenin ve Stalin yoldaşlara dönüş anlamına gelmektedir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin hazırlık sürecinde, devrimden sonra Sosyalizmin kuruluş süreçlerinde, Sovyet deneylerinde, aynı dönemde önce RSDİP, RKP (B) ve daha sonra SBKP yönetim organlarında, MK ve PB'da uygulanan ve içselleştirilen yöntem olarak; farklı görüşlerin açıkça tartışılması, ortaklaşılması, karara dönüştürülmesi ve hep birlikte uygulanması deneyimine gereksinimimiz var. Bu yöntem üretkenlik için bir zenginlik anlamına gelmektedir. Lenin'in görüşlerini Merkez Komitesi ve Politik Büro'da kabul ettirmek için yoldaşları ile yürüttüğü kıyasıya tartışmalara rağmen bazen önerdiği görüşlerin onaylanmaması. Ancak bazen haftalar, bazen aylar, bazen de yıllar sonra Lenin'in önerilerinin ikna yoluyla ve devrimci pratiğin sınanması süreçleri içinde kabul görmesi belirli bir olgunluğun işaretleridir. Stalin yoldaşın parti organlarının yaratıcılığı ve geliştirilmesini sağlamak amacıyla kimi dönemlerde aday olması, sonucunda kabul görmese de bir anlayışı ifade etmektedir. Bu pratiklerin yaşanmasından yıllar önce Marks'ın siyasal anlamda çok farklı düşüncelerine rağmen Bakunin ile ilişkileri ve tartışmaları da değerlendirmeye değerdir.

Yöntem açısından yenilenmenin yaşama geçirilmesi öncelikle bu anlayışın sıralarımızda yer etmesiyle mümkündür. Geçmiş ve sınanmış yöntemlere dayandığı içinde süreklilik niteliği taşımaktadır. Bu yöntemin uygulanabilmesi tarafların, bizim durumumuzda kadro ve yöneticilerin her tür öznelikten uzak, partimizin ve davamızın kurallarına gönüllülikle ve harfiyen uyulması ile mümkündür. Kariyerizm, artizanlık,

anlamsız hırs gibi küçük burjuva alışkanlıkların saflarımızdan sökülüp atılması gerekmektedir. Bu tür özellikler ukalalık ve dedikodu kaynağıdır, yatay ilişki gibi partimiz ilkelerine tamamen ters sonuçlar doğurmaktadır. İdeolojik ve politik olarak sağlam, uzak görüşlü, bilimsel öngörü sahibi, kendine güvenen, inançlı yoldaşlarımız bu hastalıklar konusunda hiç bir sorun yaşamazlar ve partimiz içinde de yaşatmazlar. Kendiyle sorunu ve kavgası olan hastalıklı karakterlerin ise bu yöntem ve anlayışla sağlıklı çalışmalar yürütmeleri zordur. En ufak bir fikir tartışmasını veya görüş farklılığını kişiselleştirerek bir sorun haline getiren yoldaşların uyumlu ve verimli çalışmalar yürütebilmeleri imkansızdır. Bu davranış hali içinde bulunan yoldaşlar maalesef buldukları parti örgütü ve organlarını da gereksiz yere meşgul ediyor ve zehirlemektedirler. Komünist kişilik özelliklerine uzak olan bu tür davranış biçimleri ile mücadele duygusallığa yer vermeden istikrarla sürdürülmelidir. Aksi takdirde politik ve örgütsel yenilenmenin önünde ciddi engeller oluşmaktadır. Belirli bir olgunluk ve bilgi düzeyini gerektiren doğru davranış biçimlerinin yozlaştıktan sonra yeniden kazanılması imkansızdır demiyoruz. İdeolojisine, politikasına, örgütüne ve yoldaşlarına ikircimsiz bir güven ile bu tür sorunları olan yoldaşlarımız bu davranış ve yöntem sorunlarını aşabilirler. Kuşkusuz ki ilk başta gerçekleştirmek için denememiz gereken de bu iyileşmeyi, düzeltmeyi sağlamaktır. Neki, olmuyorsa da yanlışta ısrar etmek mümkün olmamalıdır.

Bu soruna değinmek zorunda kalmamızın nedeni şudur. Eğer ki, politik ve örgütsel olarak “Süreklilik İçinde Yenilenme” adını bir süreç olarak yürütmeyi ön görüyorsak, öncelikle onu yürütecek olan örgüt ve organların buna hazır olması gerekmektedir. Bu süreci taşıyacak olanlar örgüt ve organlardaki parti kadrolarıdır. Sürecin öznesi olarak gerekli önlemler zamanında alınmazsa, yaşanacak olan sürecin de sağlıklı sonuçlara ulaşması mümkün olamaz. O açıdan, önce kendimizden başlamak zorundayız. III. ve IV. Hamle dönemlerinde “Süreklilik İçinde Yenilenme” konusunda belirli adımlar attık. Ancak, yaptığımız tespit, eğer her düzeyde yönetici organlarda söz konusu ettiğimiz hatalarımızdan arınmazsak, bu amacın gerektirdiği görevi tam olarak yerine getirmemiz mümkün olmayacaktır. Özellikle IV. Hamle değerlendirmesi ve sonrasında bu alanda ilave eksikliklerimiz olduğunu

V. Kadri Erol Yoldaş Hamlesi

tespit ettik. O nedenle bu konuyu tekrar ve önemle gündeme getiriyoruz.

Eğer tüm parti örgütlerinin ve organlarımızın partimizi günümüzdeki savaşlara daha etkin katılımını ve de önümüzdeki dönemde karşılaşıcağımız görevlere hazırlamamız gerekiyorsa, öncelikle bu süreci yaşamak zorundayız. Çünkü günümüzdeki ve önümüzdeki görevleri yerine getirme yeteneğindeki eksikliklerimizi tespit edecek, giderecek ve yönlendirecek kadrolar bu kadrolardır.

Bu süreci yaşamak soyut bir özelliğe sahip değildir. Sözlerle ve iyi niyet bildirimleri ile ilerleyemeyiz. Değindiğimiz sorunlarla ilgili yoldaşlarla tek tek görüşmeler yapılacaktır. Ayrıca, buldukları parti örgütlerinde konular ele alınacaktır. Adam sendecilik, idare etme, göz yumma, savsaklama gibi eğilimler varsa önce onlar ortadan kaldırılacaktır. Hiç bir yoldaşımızın nabzına göre şerbet verilmeyecektir. Aslanan partimizin ihtiyacı olan niteliklerdir. Bunların belirlenmesi ve uygulanması da öznel değerlendirmelere tabi değildir. Bir savaş örgütü olarak partimizin sahip olması gereken özellikler ne ise, değerlendirmelerde kıstasımız bu olacaktır. Bugün bu sorunlarla gerekli mücadeleyi verip önem almazsak, bu sorunlar yarın büyüyerek karşımıza tekrar çıkacaktır ve yaratacağı tahribat daha fazla olacaktır. Salt parti yaşamı açısından değil, düşman karşısında direngenlik ve partinin güvenliği açısından bu konuların ele alınması son derece önemlidir.

Konuyu ele alırken sadece pratik konular temelinde ele almamalıyız. Bu konu aynı zamanda ve özellikle de eğitim konusudur. Kalinin yoldaşın "Devrimci Eğitim, Devrimci Ahlak" kitabını bir çoğumuz okumuştur. Ancak bu da yetmez. Lenin ve Stalin yoldaşların Merkez

Komiteleri'nde görev yürüttükleri süreçlerde karşılaştıkları sorunlar, görüş farklılıkları ve fikir ayrılıklarının çözümü doğrultusunda nasıl bir yol izledikleri Lenin ve Stalin yoldaşların eserlerinden çıkarılabilir. Daha önce defalarca okuduğumuz, fakat farklı konulara odaklanarak değerlendirdiğimiz bu eserleri sözünü ettiğimiz gözle bir kez daha okumamız bir ihtiyaçtır. Kişisel okumaların yanısıra, görev yaptığımız parti temel örgütlerinde bu okumaları kolektif olarak yapıp eğitim tarzında tartışmalıyız. Konuyla ilgili gerekli okuma kaynakları ve notları parti örgütlerimize iletilecektir.

Farklı görüşlerin tartışılması, görüş oluşturma süreçlerinde ayrı düşüncelerin olması ne kadar doğal ise, bunların fraksiyoncu ve grupçu hale gelmemesi de Leninci Parti normlarının başında gelmektedir. Farklı görüşler karar alma mekanizmalarını ve politika oluşturma süreçlerini zenginleştirir. Herkesin aynı bakış açısı ile katıldığı toplantılar veya görüşmeler dinamik, yaratıcı ve verimli sonuçlar doğurmaz. Ancak sonunda ortaklaşılın karar veya politikanın herkes tarafından savunulması ve taşınması ilkesi geçerlidir. Biz burada, toplantı ve görüşmelere hazırlıksız katılıp, katılımcıların konuşmaları doğrultusunda sadece konuşmuş olmak için ifade edilen görüşlerden söz etmiyoruz. Her yoldaşımız toplantılara hazırlıklı gelmeli ve bir görüş geliştirmelidir. Kolektif çalışmanın özelliği farklı bakış açıları içerebilecek yaklaşımların dikkate alınıp mücadele açısından en doğru sonuca ulaşılmasıdır. Toplantılara hazırlıksız katılıp, kendini ideolojik ve politik olarak geliştirmek için sürekli okuma yapmayan yoldaşlar, sadece konuşmuş olmak için söz alıp ortaya iyi düşünülmemiş görüşler atarlarsa, bu tür yaklaşımlar toplantıların ve görüşmelerin niteliğini düşürür. Bu eksikliklere sahip yoldaşlarda kendi düşünceleri kabul görmediğinde konuları kişisel-

leştirip sorun yaratma potansiyelleri fazladır. Onun için belirli görevlere getirilecek yoldaşların var olan eğitim düzeyleri, parti stajları, bu stajın niteliği ve sürekli okuma yapma özellikleri dikkate alınmaktadır. Belirli süreçlerde bu konuların gereği kadar dikkate alınmaması yapıda yozlaşmalara, sorunlara ve uyumsuzluklara yol açar. Kadro seçimi ve görevlendirme konusunda kadro politikaları bu özellikler dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

V. Hamle sürecinin ilk döneminde, Ekim ve Kasım aylarında ele alacağımız konuların başında bu konular gelmektedir. Bu alanda var olan kimi eksiklik ve tespit edilen yanlışlıklarımızı gidermek bizlere parti örgütünün genelinde yetkinleştirilmesinde ve niteliğinin yükseltilmesinde ciddi katkılar sağlayacaktır. Ve görülecektir ki, bu sorunlar aşıldığında genelde veya yerelerde alınan kararlar daha verimli sonuçlar doğuracaktır. Aynı zamanda yoldaşlar arası ilişkilerde de gelişmeler kaydedilecek, yoldaşlık ve güven özellikleri gelişecektir. Bunun karşılığını da yürüttüğümüz pratik çalışmalarda hep birlikte görüp yaşayacağız. Bu yazıda konunun örgütsel yönlerine yaklaşım gösterdik, bir dahaki yazımızda konunun yani "Süreklilik İçinde Yenilenme" sürecinin politika boyutlarını ele alacağız.

Bu bilinç ve kararlılıkla V. Kadri Erol Yoldaş Komünist Hamlesi sürecini başlatıyoruz. Tüm yoldaşlarımıza ve parti örgütlerimize verimli bir Hamle süreci diliyoruz.

Komünist selamlarımızla

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi Sekreterliği
2 Ekim 2020

Hangi Cumhuriyet'in Kazanımları?

o Mehmet KADIRGA

Yazının başlığını "Hangi Cumhuriyet'in Kazanımları?" olarak attık, bu konuyu biraz daha genişleterek "Cumhuriyet'in Hangi Kazanımları?" sorusunu da ortaya atabiliriz. Kuşkusuz ki toplumsal açıdan feodalizmden kapitalizme geçiş nesnel olarak bir ilerlemeyi işaret eder. Bu gerçeği kimse yadsıyamaz. Ne ki, komünistler Türkiye özelinde Osmanlı monarşisinden Türkiye kapitalizminin cumhuriyet yönetimine geçişi sadece "monarşiden cumhuriyete geçiş bir kazanımdır" olarak değerlendirmezler. Konuya daha ayrıntılı olarak yaklaşırlar. Eğer kurulan Türkiye Cumhuriyeti bir "Halk Demokrasisi" niteliğine sahip olsaydı farklı değerlendirilirdi. Despotik bir tek adam ve tek parti diktatörlüğü olarak kurulmasına ise farklı bakırlar. Bu da yetmez, ülkenin emperyalizme bağımlılık ilişkisi ve izlenen ekonomik kalkınma modeli de değerlendirilmesi gereken faktörlerdir. Bu kıstaslardan bağımsız olarak sadece monarşiden cumhuriyete geçiş bir kazanımdır değerlendirmesi yapmak içinde ciddi eksiklikler barındıran bir değerlendirme olmaktadır. Farklı burjuva fraksiyonlarının bu tür genellemeler

yapmaları anlaşılırdır. Çünkü son tahlilde burjuvazinin düzeni olan kapitalizm ile bir sorunları olmaları beklenemez. Fakat konuya işçi sınıfının bilimi açısından bakıldığında konu hiç de böyle değildir.

Hangi Cumhuriyetin Kazanımları?

Osmanlı İmparatorluğu'nun yerine Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması şeklen toplumsal ilerlemeye işaret eder tespitini yapmıştık. Böyle olduğu için partimizin kurucu önderleri Osmanlı'nın son dönemleri ve Ulusal Kurtuluş Savaşı sürecinde ortaya bir hedef koydular. Bu hedef TKP'nin Birinci Programı'nda önemli bir yer tutmaktadır. Anadolu'da "Amele ve Rençber Şuraları Cumhuriyeti" kurulması partinin programatik politik hedefidir. TKP MK, bu politika doğrultusunda Mustafa Kemal ile irtibat kurar, görüşlerini iletir ve Ocak 1921'de Anadolu'ya geçişi gerçekleştirir. TKP MK Genel Başkanı Mustafa Suphi yoldaş, farklı yazı ve konuşmalarında sadece Emperyalist işgalci güçlere karşı mücadele ile yetinmeyeceklerini, aynı zamanda içerde toprak ağaları, Derebeyi kalıntıları, sömürücü sınıfa karşı mücadelenin de birlikte verilme-

si gerektiğini belirtir. Bunun ülkede henüz bir burjuvazi oluşmadığı için burjuva demokratik bir devrim olamayacağı, ama tüm ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanların Demokratik Halk Devrimi olması gerektiğini işler. Özellikle köylülerin ve yoksul tarım işçilerinin, ama en önemlisi yabancı burjuvazinin sermayedarlığında fabrika ve üretim birimlerinde çalışan işçi sınıfının bu süreçte belirleyici rol üstlenmesi gerektiğini belirtir. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın Sosyal Kurtuluş Savaşı niteliğine yükseltilmesi gerektiğini vurgular. Bu nedenle bizzat sürecin içinde bulunmak üzere bir parti delegasyonu için dönüş kararı alınır.

23 Nisan 1920'de kurulan Birinci Meclis bu süreçte uygun bir Meclis idi. Erzurum ve Sivas Kongreleri 1919 yılında bu sürecin hazırlığı için düzenlenmiştir. Birer Ulusal Kongre niteliğini taşıyan bu kongrelerde İslami gruplar, Aleviler, Kürtler, Lazlar, Çerkesler, ve daha bir dizi toplumsal katman ve kesim ile varılan mutabakatlar mevcuttur. Birinci Meclis bileşiminde tüm bu kesimlerin temsilcilerinin yer alması, siyasal anlamda da Komünistlerin yer alması bu sürecin gereği idi. Birinci Meclis bu temel üzerinde devam ettirilmiş olsa idi, 1921 Anayasası ışığında gerek ülkenin

Hangi Cumhuriyet'in Kazanımları

yönetim tarzında, gerekse de ulusal ve kültürel çeşitliliği doğrultusunda demokratik bir cumhuriyet sürecine girmiş olması sağlanabilirdi. Böyle bir cumhuriyet sanayileşme ve tarımın geliştirilmesinde devletin ve kolektif üretim birimlerinin kontrolünü ön görüyordu. Ekonomik olarak plana dayalı devletçi ama kapitalist olmayan bir kalkınma modeli gündemdedeydi. Ülkede sadece Türk milletinin değil, yaşayan tüm milliyetlerin egemenliği 1921 Anayasası'nın giriş cümlesini oluşturmaktaydı. Kürdistan muhtariyet, Lazistan ise sancak olarak belirlenmişti. Birinci Meclis, Mustafa Kemal'in tüm itirazları ve engelleme girişimlerine rağmen İçişleri Nazırlığına (Bakanlığına) komünist olan Nazım Bey'i seçmişti. Böyle bir Cumhuriyet'in kazanımlarından söz edebiliriz. Ancak, bu gerçekleşmedi.

Gerçekleşmemek ile kalmadı önce Komünistler ve daha sonra da tüm kurucu irade niteliğindeki imha edilerek ortadan kaldırılmaya çalışıldı. Tek milliyete, tek din ve mezhebe dayalı bir cumhuriyet kuruldu. Bu cumhuriyet de 1920 Meclisine rağmen 1923'de TBMM kurularak ve 1921 Anayasa'sına rağmen 1924 Anayasası temelinde şekillendirildi. Şimdi bu 1923 Cumhuriyeti ve 1924 Anayasası'nın neresini koruyacaksınız ve hangi "kazanımlara" sahip çıkacaksınız. Asıl soru buradadır. Bırakın sahip çıkılacak kazanımlardan söz edilmesine, 1923 Cumhuriyeti, 1920'de temelleri atılan Cumhuriyet kuruluşunun niteliğine yönelik bir karşı-devrim özelliği taşımaktadır.

Kimileri için oldukça ağır gelebilecek bu tespit üzerine ciddi ciddi düşünmek gerekmektedir. Çünkü 1923 Cumhuriyeti ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti, başta Kürtler olmak üzere diğer milliyetleri yok sayan ve sadece Türk milleti olgusuna, kültürler ve dinlerin kaynağı olan topraklarda, tüm din, mezhep ve kültürleri yok sayarak İslam dininin Sünni kolunun Hanefi mezhebine dayanan bir niteliktedir. Siyasal alanda da "Tek Milli Şef", "Tek Parti" temelinde örgütlenen. Kıscası "tekçi" bir anlayışla kurulmuştur. Ulus-Devlet oluşturma sürecinde devlet doktrininin niteliği budur. Kimilerinin "Atatürkçülük", kimilerinin ise "Kemalizm" olarak adlandırdıkları bu çizginin Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda belirlenen hedefler, kurulan ittifaklar ve verilen sözlerle hiç bir ilintisi yoktur. Tam tersidir.

Bu gerçekleri hasır altı edip "ama laiklik geldi" görüşünü savunanlara da bir çift sözümüz var. Eğer bir devlet yapısında yetki, sorumluluk ve maddi kaynak olarak bakanlıkların dahi üstünde, MİT gibi bir de Diyanet İşleri Başkanlığı kuruyorsanız ve bu Diyanet İşleri Başkanlığı'nın içeriği sadece İslam dininin Sünni kolunun Hanefi mezhebine hizmeti içeriyorsa. Onun dışında tüm dinler, mezhepler ve kültürler yok sayılıyorsa, bunun adı "Laiklik" olamaz. İlkokullarda laikliği, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması olarak tarif ederken, Diyanet İşleri Başkanlığı vasıtasıyla tüm maddi kaynaklar devlet tarafından İslam dininin Sünni kolunun Hanefi mezhebine aktılıyorsa, diğer dinler, mezhep ve kültürler asimile edilmenin, yasklanmanın, zorla göçün sonuçları ile karşılaşılıyorsa laiklikten söz edemeyiz. Türkiye Cumhuriyeti'nin milliyeti Türklük, resmi dini ise İslam'ın Sünni kolunun Hanefi mezhebidir.

Diğer yandan Osmanlı'nın İngilizler'in kontrolünde olduğu savunulurken, Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan itibaren İngiliz emperyalizmi ise göbek bağına sahiptir. Ulusal Bağımsızlık ve emperyalist güçlerin etkisinden kurtulmak yerine önce İngiliz, son-

ra Alman ve ABD emperyalistleri ile bağımlı ve kölece bir ilişkiye girilmiştir. Bu olguları görmezden gelerek "Cumhuriyet'in kazanımlarını korumaktan" söz etmek doğru, dürüst ve ciddi bir yaklaşım değildir. Komünist ve Sosyalistler açısından savunulması hiç mümkün değildir.

Diğer ve en önemli konu ise, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kapitalist üretim ilişkileri temelinde kurulmuş olmasıdır. Bir dönem karma ekonomik sistem uygulaması ile devlet sektörüne ağırlık verilmiş ve özel sektör de kollanmıştır. Ancak, karma ekonomik sistemde devlet sektörü sayesinde özel sektörün geliştirilmesi politikası izlenmiştir. Kısacası, kapitalist üretim ilişkilerinin kurulmasında devlet sektörü ile bir alt yapı oluşturularak özel sektörün geliştirilmesi ana amaç olarak güdülmüştür. Büyük yatırım gerektiren temel sanayii işletmeleri devlet tarafından kurulmuş, üretilen hammadde niteliğindeki ürünler özel sektöre "uygun" fiyatlar karşılığında satılmış, özel sektör de işlediği bu hammaddeler ile elde ettiği kullanıma hazır ürünleri yine devlete ve piyasaya yüksek kazançlar ile satmıştır. Yine aynı özel işletmeler devlet bankalarının sağladıkları kredi, teşvik ve iltimaslarla sermaye birikimlerini yaratmışlardır. Kısacası Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren ekonomik politikalar alanında izlenen ana strateji özel sektörün ve burjuvazinin palazlanmasına hizmet etmiştir. Dolayısıyla Cumhuriyet'in bu "kazanımları" burjuvazinin ve ilerde oluşacak işbirlikçi tekelci burjuvazinin kazanımıdır. Bu "kazanımların" neresine sahip çıkılması gerektiğini, bu görüşü savunan sözde "komünistler" ve "sosyalistler" bize bir zahmet açıklarlarsa biz de aydınlanmış oluruz.

Cumhuriyetin Hangi Kazanımları?

Bugün, sözde Kemalist Cumhuriyetin kazanımlarının korunmasını savunanlar "laiklik, eşitlik, adalet," gibi bir dizi kavramları ortaya koyuyor ve bu kavramların içinin Kemalist Cumhuriyet tarafından kaldırıldığını, şimdi ise onlara göre Kemalist olmayan Cumhuriyet tarafından yok edildiğini savunuyorlar. Bu kavramları dönemin kazanımları olarak niteliyorlar. Bizler ise nedense bu konuların yani "kazanımların" hiç birinin olmadığını tespit edebiliyoruz.

"Laiklik" gibi en hassas oldukları konudaki gerçeklere yazımızın üst bölümünde değindik. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren hiç bir zaman laik olmadığını ortaya koyduk. Bugün dini vurguların biraz daha fazla olduğu gerçeğini inkar etmiyoruz ama sınıf düşmanımızı da din unsurunu hangi dozda kullandığı ile ölçmüyoruz. Çünkü burjuvazi burjuvazidir, İslami burjuvazi, İslami olmayan bir burjuvazi gibi kavramlar bilimsellikten uzaktır. Halk arasında "sermayenin dini imanı paradır" gibi sık ve yaygın kullanılan bir deyim vardır. Evet, sermayenin, yani burjuvazinin niteliğini belirleyen kıstaslar, din, mezhep, ulus gibi nitelikler değil, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet gerçekliği ve artı-değer sömürsüdür.

"Adalet" kavramı Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren uygulanmamış bir konudur. Daha Birinci Meclis vekil ve bakanlarının kurşunlanarak veya idam edilerek ortadan kaldırılması nasıl bir adalet anlayışının ifadesi olabilir. Veya bizim aklı evvel Kemalist "solcularımızın" iddia ettiği gibi TCK'nın 141 ve 142 gibi maddelerin olduğu hangi ceza kanunu "adaletli" olabilir. Alevilerin, Kürtlerin, Rumların, Ermenilerin,

Ezidilerin, Süryanilerin, Keldanilerin, Lazların yaşadıklarını görmezden gelmezsek nasıl bir "adalet" anlayışının "kazanımları" olabileceğinden bahsedebiliriz? Kendinden başka siyasi görüşlere söz hakkı tanımayan, en başta komünistler olmak üzere tüm kendine muhalif akımları kan ve terör ile yok eden bir zihniyetin hangi adaletinden söz edebiliriz. Bir sınıfın başka bir sınıf üzerinde tahakkümünü suç sayan ama burjuvazinin işçi sınıfı üzerindeki tahakkümünü kanun sayan bir düzen nasıl adaletli olabilir?

"Eşitlik" kavramından bahsediliyor. Ne sınıfsal anlamda ne Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan farklı milliyetlere, dinlere, mezheplere mensup yurttaşlar arasında herhangi bir eşitlikten söz etmek mümkün olabilir mi? En başından itibaren işçi sınıfının ve köylülüğün sömürülmesi temelinde kurulan bir Cumhuriyet için eşitlikten bahsetmek abes ile iştiğal anlamına gelmektedir.

Kadın hakları konusunda eşitlik sağlandığı, kıyafet alanında batılı modernleşmeye yönelindiği, alfabe nin Osmanlı alfabesinden Latin alfabesine dönüştürüldüğü gibi estetik değişimlerin olması işin özünü değiştirmiyor. Kadın hakları konusunda eşitlik sağlandığı büyük bir yanılgıdır. O dönemde bu üç alanda yapılan tek değişiklik batı modeline uyum sağlamış olmaktır. Batı modeli olarak adlandırdığımız ise burjuva kültüründen başka bir özellik değildir. Değilse, kadınlara "eşit işe eşit ücret" mi sağlanmıştır, kadınların toplumda eşit yer alması mı yaşama geçmiştir? Bu gibi estetik ve batılı emperyalistlerin arzula-dığı değişiklikleri "Cumhuriyetin kazanımları" olarak sunmak, meselelerin özünü gözden kaçırmaya hizmet etmektedir.

Bu çevreler son yirmi yıldır cumhuriyetin tasfiye edildiğini öne sürerek cumhuriyeti savunduklarını iddia ediyorlar. Bu söylemin aynı yanlışlar silsilesinin devamından başka hiç bir özelliği yok. Kuşkusuz ki biz cumhuriyete karşı değiliz. Ama hangi cumhuriyet? Önce bu soruyu yanıtlamak gerekir. Türkiye de bir cumhuriyet, Federal Almanya da bir cumhuriyet. 1991 yılına dek Sovyetler Birliği veya Demokratik Almanya da birer cumhuriyetti. Bugün Küba da Vietnam da birer cumhuriyetler. Bu durumda cumhuriyetin niteliği önem kazanıyor. Evet, biz demokratik bir halk cumhuriyetinden ve sosyalist bir cumhuriyetten yanayız. Ama kapitalist bir cumhuriyetin karşısındayız, yetmiyor o cumhuriyeti bütün kurum ve kuruluşları ile yapı olarak yıkmayı hedefliyoruz. Burjuvazinin, sermayenin cumhuriyetini yıkarak ortadan kaldırıp, işçi sınıfının cumhuriyetini kurma amacını taşıyoruz. Bu durumda 1923'de kurulan ve başından itibaren sermayenin cumhuriyeti olan, emperyalizm ile işbirliği temelinde kurulmuş olan, emperyalizmin ileri karakolu rolünü üstlenen bir cumhuriyeti nasıl ve neden savunabiliriz. Türkiyeli komünistler, TKP Program taslağının tarif ettiği "Türkiye Federatif Sosyalist Cumhuriyeti" ile Mustafa Suphi ve yoldaşlarının "Amele ve Rençber Şuralar Cumhuriyeti" hedefine yönelmiş durumdadırlar. Komünistlerin savaş yolunu bu stratejik amaç belirlemektedir. Bu stratejik amaca ulaşmak için "Anti-Emperyalist Demokratik Halk Cumhuriyeti" sürecinden geçilecek de, bu demokratik cumhuriyet 1923 yılında kurulan kapitalist cumhuriyetin niteliklerini "korumak" için değil, aşmak için tarif edilmiştir. Onun dışında olan her yol devrimci değil, reformist, komünist politika değil, burjuva kuyrukçu bir politikayı ifade eder.